

ҚР Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігі қолдауымен «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ үкіметтік емес ұйымдарға мемлекеттік грантының «№37. Тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау жөніндегі «Birgemiz: Asyl mura» жалпыұлттық жобасын іске асыру» жобасы

«Даналық» қоғамдық қоры

Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты
КЕЙСТЕР ЖИНАҒЫ

Семей қаласы, 2022 жыл

Редакция алқасы:

Бас редактор: Төкішқадыров Б.Б.

Редакция алқасының мүшелері: Нұржанова А.Н., Қайрат Д.Қ., Фархадов И.Ф., Бутанаев Р.Б.

Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағы – Семей қаласы, 2022. - 38 б.

Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағы

© «Даналық» қоғамдық қоры

Мазмұны

Тарихи керуен	4
Тарих біздің өткеніміз бен бүгініміз.....	6
Тарихи отанға.....	8
Жайнашы -Сауран қалашығы.....	10
Жас археологтар	12
Медиа насихат.....	15
Атадан қалған мирас	17
Маңғыстау облысында орналасқан тарихи-мәдени орындарды жастарға насихаттау, жай-күйіне мониторинг жүргізу.....	19
Солтүстік мұра.....	26
Древнее Городище города Шымкент (Цитадель).....	28
SHYGYS history live	30
Өз Елімізде із Қалдырмай Sayahattaim	33
Бабалар аманаты	35
3d мұражай	36
Тимуровцы	37

Тарихи керуен

Ұйымдастырушы: «Ақ Сұңқар» жастар қоғамдық бірлестігі

Жоба бағыты: тарихи-мәдени орындарды насихаттауға волонтерлерді тарту

Өңірі: Жамбыл облысы, Тараз қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлар саны: 501

Жоба жетекшісі: Қуанышов Әзизхан Сәбитұлы

Мақсаты: Оңтүстік өңірлер яғни Алматы қаласы, Алматы облысы, Жамбыл облысы, Түркістан облысы, Шымкент қаласы мен Қызылорда облысы арасындағы тарихи кешендерді аралай отырып, волонтерларымыздың тарихи мәдени сауаттылықтарын артырып, волонтерлар арқылы басқа да жастарға Қазақ елінің керемет тарихи мәдени жерлері туралы ақпараттандыру, мәдени кешендерімізге құрметпен қарауды және оны аялауды насихаттау. Волонтерларымызды өз елінің тарихи-мәдени орындарды насихаттауға дағдылау. Мүмкіндігі шектеулі 20 жасты Оңтүстік өңірлер арасындағы “Тарихи керуен” ге қосып, оңтүстік өңірлердің тарихи кешендерін танысуға ықпал ету.

Мазмұны:

- Жоба туралы ақпараттандыру
- Оңтүстік өңірлерінің волонтерлық қозғалыстарымен салаларылық келісім
- “Тарихи керуен” атты оңтүстік өңірлері яғни Жамбыл облысының тарихи кешендерімен танысу әрі волонтерлар мен қатысушыларға ақпараттық жұмыс (Қарахан кесенесі, Айша бибі кесенесі, Ақыртас, Тектұрмас және т.б. тарихи кешендер)
- “Тарихи керуен” атты оңтүстік өңірлері яғни Түркістан облысының тарихи кешендерімен танысу әрі волонтерлар мен қатысушыларға ақпараттық жұмыс (Қазығұрт, Қожа Ахмет кесенесі, Арыстан баб кесенесі және т.б. тарихи кешендер)
- “Тарихи керуен” атты оңтүстік өңірлері яғни Шымкент қаласының тарихи кешендерімен танысу әрі волонтерлар мен қатысушыларға ақпараттық жұмыс (Домалақ ана, Бәйдібек Баба кешендері және т.б. тарихи орындар)
- “Тарихи керуен” атты оңтүстік өңірлері яғни Қызылорда облысының тарихи кешендерімен танысу әрі волонтерлар мен қатысушыларға ақпараттық жұмыс (Оқша ата, Қорқыт ата мемориалдық кесенесі және т.б.)
- “Тарихи керуен” атты оңтүстік өңірлері яғни Алматы облысының тарихи кешендерімен танысу әрі волонтерлар мен қатысушыларға ақпараттық жұмыс
- Жобаның аяқталуына арналған брифинг

Нәтижесі: Әлеуметтік желілер арқылы ақпараттандыру жұмыстары жүргізіліп, 500 ден астам волонтер жоба жайлы ақпарат алды. Арнайы іріктеліп алынған 20 жас өрен еліміздің оңтүстік өңірлері, соның ішінде Алматы қаласы, Алматы облысы, Жамбыл облысы, Түркістан облысы, Шымкент қаласы мен Қызылорда облысы арасындағы тарихи

кешендерді аралай отырып, тарихи мәдени сапаттылықтарын артырды. Жастар қазақ елінің керемет тарихи мәдени жерлері туралы ақпараттар алды.

Тарих біздің өткеніміз бен бүгініміз

Ұйымдастырушы: «ЭКО Атамекен» қоғамдық бірлестігі

Жоба бағыты: тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеу

Өңірі: Түркістан облысы, Кентау қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Жобаға қамтылған волонтерлар саны: 45

Жоба жетекшісі: Ниязова Гульнар Жолаушиевна

Мақсаты: Қаратау мемлекеттік табиғи қорығының аумағындағы тарихи-мәдени мұраларды /петроглифтерді/ есепке алу және болашақ ұрпаққа округтерде қоғамдық іс-шаралар өткізу арқылы бағытталған жобалар жұмыстарын ілгерілету

Мазмұны:

- тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеу, ауыл тұрғындарының, жастардың мәдениетін өзгертуге бағытталған ағарту жұмыстарын Қаратау мемлекеттік табиғи қорығының ғылым және экоағарту бөлімдерінің қызметкерлерімен бірлесіп ілгерілету мақсатында Кентау қаласы мен қалаға қарасты ауылдық округтерде қоғамдық іс-шаралар өткізу;
- әлеуметтік мәселелерді шешудің тәсілі ретінде жергілікті ауыл тұрғындарын, жастарды тарту, сана-сезімдерін ояту арқылы, ақпарат тарату, сауаттылық көздерін жылжыту бойынша шаралар кешенін ұйымдастыру және жүзеге асыру;
- ауыл тұрғындары мен жастардың мәдениетін өзгертуге бағытталған ағарту жұмыстары туралы дөңгелек үстелдер мен жеке кездесулер өткізу;
- тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеуге бағытталған ағарту жұмыстарымен айналысу арқылы жастар арасында 2 номинация эссе жазумен, сурет салудан конкурстар ұйымдастыру;

Нәтижесі: Қаратау мемлекеттік табиғи қорығының аумағындағы тарихи-мәдени мұраларды /петроглифтерді/ есепке алу және қоғамдық іс-шаралар өткізу арқылы болашақ ұрпаққа насихаттау іс-шарасы Кентау қаласы және қалаға қарасты ауылдар арасында алған рет өткізіліп отыр. Тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеу, ауыл тұрғындарының, жастардың мәдениетін өзгертуге бағытталған ағарту жұмыстарын Қаратау мемлекеттік табиғи қорығының ғылым және экоағарту бөлімдерінің қызметкерлерімен бірлесіп ілгерілету мақсатында тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеуге бағытталған ағарту жұмыстарымен айналысу арқылы жастар арасында 2 номинация эссе жазумен, сурет салудан конкурстар ұйымдастырылып, марапаттау рәсімдері болып өтті.

Тарихи отанға

Ұйымдастырушы: «Golden Qazagstan» жастар қоғамдық бірлестігі

Жоба бағыты: Тарихи-мәдени орындарды насихаттауға волонтерлерді тарту.

Тарихи-мәдени орындарға волонтер-гидтер дайындау бойынша волонтерлік жобалар.

Өңірі: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 63

Жоба жетекшісі: Кенжебек Бақытбек Кенжебекұлы

Мақсаты:

- Сыр бойындағы мәдени мұралармен тарихи ескерткіштерді жас буынға түсіндіріп, туристік саяхат жасау;
- Оқушыларды өзара достыққа, бос уақыттарын тиімді пайдалануға тәрбиелеу;
- «Жас турист» әлеуметтік жобасын дамыта отырып, Сыр бойындағы туристік қызмет көрсету сапасын жақсарту;
- Тас дәуірінен бастап Қазақ хандығы, қазіргі ғасырға дейінгі өлкені мекендеген тұрғындардың әр кезеңдерде өздеріне ғана тән мәдениеттеріне, ашқан жаңалықтарына, жеткен жетістіктеріне кейінгіге аманаттап түсіндірме жұмысын жүргізу;
- Тарихи орындардың мобильдік картасының нұсқасын ұсыну;
- Тарихи-мәдени орындарды насихаттауға волонтерлерді тарту.
- Тарихи орындарға түсіндірме жұмыстарын жүргізетін гидтерді дайындау.

Мазмұны:

- Тарихи-мәдени орындарды насихаттауға арнайы пост жазып, (#ТарихиОтанға-2022) хэштегін белгілеп, жобаға қызығушылығын білдіру.
- Ерекше маңызы бар пост арқылы, үздік 20 қатысушыны анықталды.
- Жобаға байланысты 14-29 жас аралығындағы 20 ерікті жас тарихи өлкелердің тарихымен тереңірек танысты.
- Жобаның аясында еріктілерді арнайы Қорқыт Ата атындағы ҚМУ-нің өлкетану, тарих саласы бойынша аға оқытушылармен бірге болашақ ерікті гид мамандарды оқыту курсы қосымша жүргізілді.
- «Тарихи Отанға - 2022» тарихи өлкелерге саяхат жобасы 2 айға созылды.
- «Тарихи Отанға - 2022» тарихи-мәдени жобасы соңында арнайы саяхаттан алған әсерлері туралы әлеуметтік желіге қонымды әрі ұтымды жариялаған бес қатысушымызға арнайы бағалы сыйлықтар берілді. Барлық ерікті қатысушылар арасында арнайы кездесу ұйымдастырылады және сертификат табысталды.

Нәтижесі: «Тарихи Отанға - 2022» әлеуметтік жобасының маңыздылығы өте жоғары. Жергілікті жердегі жастарымыздың тарихи салаға қызығушылық танытқан 14-29 жас аралығындағы жастарға барлық тарихи нысандарды аралата отырып, рухани сауаттылықты ашуға, ізденіске, байырғы Қазақ өлкесін таныстырып, патриоттық сезімін оятуға

бағытталады. Бүгінде облыста 286 ескерткіш, яғни 30 республикалық, 256 жергілікті маңызы бар ескерткіштер мемлекет қорғауына алынған. Қызылорда облысы бойынша тарихи орындарға саяхат жасалды.

1. Қорқыт ата мемориалдық кешені

2. Қызылорда облыстық музейі.

3. Қызылорда қалалық музейі.

4. Ақмешіт музейі.

Жалпыұлттық нысандар тізбегіне кірген бұл тарихи ескерткіштердің республика көлеміндегі маңызы өте жоғары. Ұлы Жібек жолын бойынан өткізген Сыр елінің тамыры тым тереңде, оны болашақ жастарға насихаттап, байырғы түбімізді тану, тектіліктің терең мәнін үйретуге «Тарихи отанға 2022» жобасы жаңа мүмкіндік берді.

Жайнашы -Сауран қалашығы

Ұйымдастырушы: «Жігерлі ел» Қоғамдық бірлестігі

Жоба бағыты: Тарихи орын Сауран қалашығын ағарту жұмыстарын волонтерлік жастармен қалыпқа келтіру , көпшіліктің қолдауына ықпал ететін қоқыс жәшік орнату.

Өңірі: Түркістан облысы, Түркістан қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 45

Жоба жетекшісі: Әбдінәбиева Ақмарал Қалмаханқызы

Мақсаты:

- Тарихи жеріміз Сауран қалашығын сақтау.
- Оның тарихын Өскелең жас ұрпаққа дәріптеу

Мазмұны:

- Әзірет Сұлтан мұражайына хат жазу
- Сауран әкімдігіне хат жазу
- Сауран жастар ресурстық орталығына хат шығару
- Координатор қызметін жүргізетін заңды тұлғамен келісім жасау
- Керек жбдықтарды сатып алу
- Сауран қалашығында тазалық жұмыстарын жүргізіп, қажетті заттарды орнату
- Газетте жариялау

Нәтижесі: Жоба жетекшісі болып заңды тұлға ИП Шаткул ерікті жастармен кездесіп, Сауран қалашығына қажетті шығындарды көріп, сараптама жұмысын жүргізді. 2022 жылдың қыркүйек айының 17 жұлдызында жоба жетекшісі ерікті жастар мен Сауран қалашығына екі қоқыс жәшігін орнатып, демалушыларға арналған весетканың паталогын ауыстырып, сырлау- тазарту жұмыстары жүргізді. Игі шараға өз үлесін қосқан Сауран Ішкі Саясат Бөлімі сектор меңгерушісі Калекеев Марат пен Сауран Жастар Ресурстық Орталығы мамандары, Облыстық жастар орталығының директоры Ерасыл Төлебаев бастаған орталық мамандары, еріктілер белсенді жастар атсалысты.

САУРАН

ҚОҒАМ

№19 (48) 29 сәуірінен, 2022 жыл **3**

АУДАНЫҚ МӘСЛИХАТТЫҢ БІРЛЕСКЕН ТҰРАҚТЫ КОМИССИЯСЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ ӨТТІ

Аудандық мәслихаттың бірлескен тұрақты комиссиясының отырысы өтті. Отырыста аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде...

Отырыста аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде...

ЖОЛДАҒА ҚОЛДАУ
ӘЙЕЛДЕРДІҢ ЗЕІНЕТ
ЖАСЫН ТӨМЕНДЕТУ
СЭБИМТІК МЕН
СЭБИМСІЗДІК

Мәдениет қалыптасуы, өмір сүру сапасының жақсаруы үшін әйелдерді зейнет жасын төмендету...

МЕІРІМГЕ ТОЛЫ
БОЛЫП ӨТТІ

Мейрамға толы болып өтті. Отырыста аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде...

САУРАНДАҒЫ СЕНЫБІЛІК

Тұрақты комиссияның отырысында аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде...

ЖОЛДАҒА ҚОЛДАУ

Әйелдерді зейнет жасын төмендету және сабымсыздықпен күресу...

САУРАНДАҒЫ СЕНЫБІЛІК

Тұрақты комиссияның отырысында аудандық әкімнің орынбасары Аманжол Қызылбаевтың жетекшілігінде...

Жас археологтар

Ұйымдастырушы: «Асыл тілек» қоғамдық қоры

Жоба бағыты: археологиялық іздеу жұмыстарын жүргізу бойынша волонтерлік жобалар

Өңірі: Жамбыл облысы, Тараз қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 41

Жоба жетекшісі: Тәжібаев Бақдаулет Әбілдаұлы

Мақсаты: Республикалық маңызы бар мәдени-тарихи нысандарды насихаттау, ұлттық құндылықтарымызды дәріптеу. Жастардың бос уақытын тиімді пайдалану. Мемлекетіміздегі еңшелеп тұрған туризм саласын дамыту.

Мазмұны:

- Іс-шараның ашылу салтанаты: тарихшы, өлкетанушы, археолог мамандардың және БАҚ-өкілдеріне сөз беру.
- Археология маманының дәрісі
- Жылжымалы көрмені тамашалау
- «Көне Тараз» I-XIX ғғ. аралығындағы қалашықпен таныстыру
- Қалашықтың археологиялық қазба жұмыстарына қатысу
- Археолог маманнан мастер-класс
- Ой-пікірлерімен бөлісу

Нәтижесі:

- «Асыл тілек» қоғамдық қорының басшысына сөз берілді және қатысушыларға «Даналық» қоғамдық қоры мен «Асыл мұра» жобасының арнайы логотиптері бейнеленген бас киімдер естелікке берілді.
- ҚР-ның Мәдениет және спорт министрлігіне қарасты «Ежелгі Тараз ескерткіштері» тарихи-мәдени қорық-музейінің бөлім басшысы Л.Байтұрсынованың «Тарихы тұңған Тараз» атты дәріс оқылды
- Музей қорығының бас қор сақтаушысы Ә.Оспанованың Тараз қалашығынан табылған құнды жәдігерлерден жасақталған көрмемен таныстырылды
- «Жас археологтардың» Ежелгі Тараз қаласында археологиялық қазба жұмыстарға қатысып, мастер-класспен тамашалады
- 2000 жылдық тарихы сыр шерткен Тараз қаласының тарихи мұраларына экскурсиялық сапар болды олар: Көне Тараз археологиялық саябағы, Қарахан, Дәуітбек, Тектұрмас, Мамбет батыр кесенелері және Тектұрмас этно-мәдени кешеніне экскурсия жүргізілді

- Ис-шара соңында пікір алмасып, қатысушылар өз әсерлерімен бөлісті

Медиа насихат

Ұйымдастырушы: «Интеллектуалды жастар қауымдастығы» ҚҚ

Жоба бағыты: Тарихи-мәдени орындарды насихаттауға волонтерлерді тарту

Өңірі: Абай облысы, Семей қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 47

Жоба жетекшісі: Молдақашева Айман Алдонғарқызы

Мақсаты: Тарихи-мәдени бағыттағы волонтер жастарды ақпараттарды заманауи тәсілдермен жеткізуге үйрету. Қаладағы мәдени орындарды насихаттау. Жастарға мән мағынасын түсіндіру

Мазмұны:

- Тарих, мәдениет бағытында волонтерлік қызмет етіп жүрген немесе жоспарлап жүрген жастар арасында 10 волонтерді іріктеп алу.
- 3 күндік оқу курсы өткізу (ақпараттықтанымдық курс, әлеуметтік желіде ақпарат тарату курсы, мобилография курсы)
- Курс қатысушыларына арнайы тапсырма беру тарихи орындар туралы материал дайындау.
- Әлеуметтік желіде жариялау

Нәтижесі:

- Ұйымның парақшасында ақпараттық пост жарияланды. Арнайы тіркеу сілтемесі арқылы өтініштер қабылданды. Ниетті жастармен жеке әңгімелесу арқылы іріктеу жүргізілді
- Тарихи орындарды және ескерткіштерді халық арасында насихаттау үшін топ құрылды. Топ мүшелері үш тақырып бойынша курстан өтті. Бірінші курс әлеуметтік желіде ақпаратты ұсыну, екінші мобилография және үшінші тақырып бойынша қаладағы тарихи орындарға экскурсия ұйымдастырылып ақпараттар берілді
- Қатысушылардың білімін тексеру және тәжірибелік жұмыстарды игеру мақсатында тапсырма берілді. Тапсырма бойынша арнайы видео дайындап ұйымдастырушыларға ұсынды.
- Қатысушылар дайындаған видеолар ішінен үздік шыққан видеолар қалалық әлеуметтік желілерге жарияланды.

Тапсырма нәтижесінде үздік шыққан бейнероликтар туралы ақпарат

•

№	Волонтердің аты-жөні	Сілтеме
1	Төңкеріс Динара	https://www.instagram.com/reel/CjfkIYoqO4H/?igshid=NzNkNDdiOGI=
2	Кургамбаева Нурай	https://www.instagram.com/reel/Cjfk9EPqkO3/?igshid=NzNkNDdiOGI=
3	Орынбаева Жулдыз	https://www.instagram.com/reel/CjflgJwKSLX/?igshid=NzNkNDdiOGI=

Атадан қалған мирас

Ұйымдастырушы: «Мейірімді бол» қоғамдық қоры

Жоба бағыты: материалды емес мәдени мұраны сақтау бойынша жобаларға волонтерлерді тарту

Өңірі: Маңғыстау облысы, Қарақия ауданы, Жетібай ауылы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 15

Жоба жетекшісі: Самарова Күнсұлу

Мақсаты: Тарихи-мәдени мұраны сақтау, тарихи, мәдени ескерткіштерді және мемориалды кешендерді қалпына келтіру бойынша жобаларды жүзеге асыруға еліміздің азаматтарының қатысуын көбейту мақсатында Жетібай ерікті азаматтарын осы «Атадан қалған мирас» жобасы аясында Жетібай ауылында орналасқан Қыдырша тұрпатынына жөндеу жұмыстарын жүргізіп, есік, терезесін ауыстыру

Мазмұны:

- Жоба басталғандығы туралы уатсап желісінде хабарланды, сарафанное радио түрінде
- Ескі екі ағаш терезе жаңа екі пластик терезеге ауыстырылды.
- Терезе жапқыш ілетін жарға карниз ұсталды, терезе жапқыш ілінді
- Мешіттің ішіндегі түгел зат шығырылып, тазаланды.
- Ішкі шкатуркасы түсіп тұрған жерлер, терезе салғандағы рамканың бұзылған жерлері цементтелді
- Мешіттің іші сыртына эмульсия жағылды

Нәтижесі:

- Әлеуметтік жоба барысындағы ерікті топ біріншіден ауыл жұмыстарына білек сыбана кірісуге деген ынта күшейді.
- Екіншіден ауылға деген жанашырлық көзқараспен қарайтын әдет қалыптасты.
- Үшіншіден өздерімен бірдей көзқарастағы адамдар тобын тапты
- Төртіншіден өздеріне жаңа таныс, дос тауып, орта қалыптастырды
- Бесіншіден әр істелген нәрсенің сауабы мол екендігін де жете түсінді

*Маңғыстау облысында орналасқан тарихи-мәдени орындарды жастарға насихаттау,
жай-күйіне мониторинг жүргізу*

Ұйымдастырушы: «Мәңгілік ел Маңғыстау» жеке қоры

Жоба бағыты: тарихи-мәдени нысандарда мониторинг жүргізу бойынша волонтерлік жобалар

Өңірі: Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 60

Жоба жетекшісі: Қалдыбай Рухия

Мақсаты:

- Жастар арасында тарихи-мәдени орындарды кеңінен насихаттау
- Еріктілер бойынша гидтер дайындау
- Орындарды жақсартуға мүмкіндіктер жасау
- Маңғыстау облысының жер асты мешіттерінің жай күйін мониторинг жүргізу және тазалық жұмыстарын жүргізу

Мазмұны:

- Қарақия ауданында орналасқан тарихи-мәдени орындарды жастарға насихаттау
- «Бекет Ата» жерасты мешітімен таныстыру
- «Амантұрлы ата» қорымы мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу
- «Қараман ата» қорымы мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу
- «Көркембай ата» мешіті мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу
- «Атақозы» қорымы мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу
- «Аманжол» күмбезтамы мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу
- «Атан-Таған» қорымы мен танысу және сенбілік жұмыстарын жүргізу

Нәтижесі:

- Әлеуметтік желі(инстаграм) арқылы волонтерларды іріктеу жұмыстары жүргізіліп, жобаға қатысатын волонтерлардың тізімі алынды.
- Қатысушы жастар Амантұрлы ата, Бекет ата, Қараман ата, Көркембай ата, Атақозы, Аманжол, Атан-Таған жөнінде толығырақ ақпараттар біле алды. Жастарға кеңінен насихаттау арқылы мәдени мұраны сақтауды үйретті

• Kettik.mangystau туристік агентіне тарих бөліміне гид қызметіне бір бала жұмысқа алынды.

Бабадан қалған дана із

Ұйымдастырушы: «Ой бренд» қоғамдық қоры

Жоба бағыты: Ғылыми қалпына келтіру (реставрация) жұмыстарын жүргізу бойынша волонтерлік жобалар

Өңірі: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 550

Жоба жетекшісі: Қуандық Сабыржан Бахытжанұлы

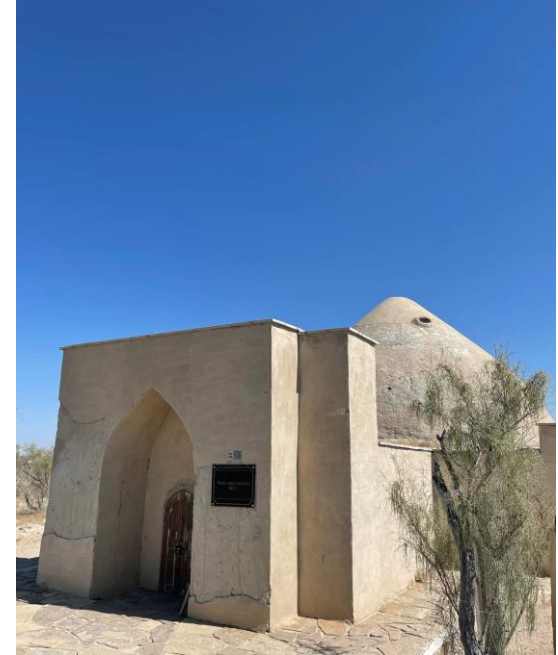
Мақсаты: Қазақтың пірі болған Марал ишан мазарына реставрация жұмыстарын жүргізу, өскелең ұрпақ арасында ата-баба аманатын насихаттау, бабалардан қалған дара ізді сақтап қалу, өңір жастарын волонтерлық жұмыстарға тарту.

Мазмұны:

- Марал ишан мазарына қалпына келтіру жұмыстарын жасау, жұмысқа волонтерлерді тарту және оларға өз өңірінің тарихын насихаттау
- Көп тұрғынның қолы жете бермейтін тарихи орынға тегін экскурсия қызметі (Қорқыт ата мемориалды кешені) ұйымдастырылды, жасөспірімдер мен жастар ата-баба тарихы туралы мағлұмат алды
- Қадырқұл ишан туралы тың деректерді ұсыну, ишан туралы жастар арасында насихаттау, ақпарат жинау, жастар мен оқушыларға серпін беру

Нәтижесі:

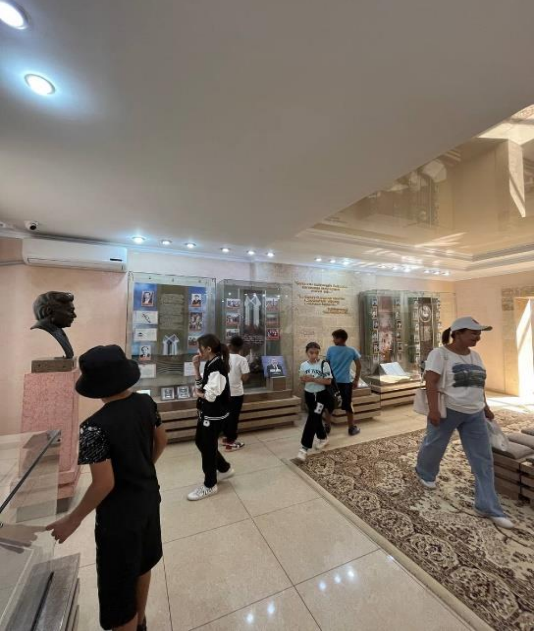
- Марал ишан мазарына реставрация жұмыстарын жүргізілді
- Волонтерлардың ортасы қалыптасып, арнайы топ құрылды
- Волонтерлік қызмет бойынша жастардың қызығушылықтары оянды
- Экскурсия жұмысы сәтті ұйымдастырылды
- 300 жас өрен тегін экскурсия қызметін алды
- Жобаға мүдделі тарап ретінде волонтерлік ұйымдар тартылды
- Қадырқұл Ишан туралы жаңа ақпараттар жинақталды
- Қадырқұл Ишан туралы жастар арасында насихатталды
- Жас зерттеушілер Қадырқұл Ишан степендиясын иеленді

Солтүстік мұра

Организатор: Общественное студенческое объединение «За будущее Казахстана»

Направление проекта: Привлечение волонтеров к пропованде историко-культурных мест

Регион: Северо-Казахстанская область, город Петропавловск

Стоимость проекта: 300 000 тг

Количество охваченных волонтеров: 1025(инф.+прямой)

Руководитель проекта: Арманов Рустем Арманулы

Цель:

- Пропаганда истории и значения памятников, культурных мест Айыртауского района среди студентов и школьников города.
- В наших районах много исторически значимых мест, но городское население не понимает смысл и историю их значения, необходимо устранить этот недостаток.

Содержание:

- Привлечение к проекту всех желающих волонтеров и широкое освещение деятельности проекта, его задач и сакрального маршрута.
- Регистрация потенциальных участников проекта «Солтүстік мұра»
- Изготовление имиджевой продукции проекта для участников поездки, узнаваемость общенационального волонтерского движения «Asyl Mura» и популяризация поездок по сакральным местам.
- Формирование списков участников поездки по сакральным местам Северо-Казахстанской области.
- Посещение сакральных мест Жамбылского района и широкое освещение в социальных сетях.
- Мотивация к оформлению информативной публикации, подведение лучших публикации по итогам поездки в Жамбылский район в социальной сети Instagram.
- Посещение сакральных мест Айыртауского района, и их широкое освещение в социальных сетях
- Мотивация к оформлению информативной публикации, подведение лучших публикации по итогам поездки в Айыртауский район в социальной сети Instagram.
- Презентация результатов проекта, его идеи и достижений, предложения его дальнейшей поддержки и поиск партнеров.

Результат:

- В рамках данной поездки, участники получили незабываемые эмоции и знания о истории трех великих личностей казахстанского народа, посетив дома-музеи писателя, переводчика, журналиста Ивана Шухова и классика казахской литературы, писатель-академика – Сабит Муканова, а также писателя, критика и драматурга – Габита Мусурепова.

- Участники поездки получили обратную связь по разработанным и выложенным ими материалами в социальные сети.
- В рамках данной поездки, участники получили незабываемые эмоции и знания о истории появления мемориального комплекса Карасая и Агынтая батыров, а также музей-усадьбу «Айганым», бабушки казахского учёного, историка, этнографа, фольклориста и путешественника, востоковед – Чокана Уалиханова.
- Автор проекта «Солтүстік мұра» Рустем Арманов презентовал участникам встречи памятные фотографии и моменты сакральных маршрутов, отметив их важность и значимость для знания молодежи. В ходе встречи на платформе ZOOM, также выступил директор областного архива СКО - Сауле Маликова, почеркнувшая эффективность подобных социальных проектов в развитии истории Казахстана и Центральной Азии.
- Изготовление эко-шоппера показало успешный результат в привлечении к участию в проекте молодежи, более того, классный дизайн сумки послужил эффектом рекламы и узнаваемости проекта, так как участники использовали их в повседневной жизни после поездок. К примеру участница проекта Жанарбек Жансая, отмечает его компактность и тренд в казахской стилистики, после проектом заинтересовались журналисты областного еженедельника «Прспект-СК».

Древнее Городище города Шымкент (Цитадель)

Организатор: Общественное объединение «Эра-KZ»

Направление проекта: Вовлечение волонтеров в популяризацию мест историко-культурного наследия

Регион: город Шымкент

Стоимость проекта: 300 000 тг

Количество охваченных волонтеров: 110

Руководитель проекта: Таштемирова Зарина Рамазановна

Цель: популяризация Древнего Городища города Шымкент, привлечение молодежи к волонтерству, популяризации археологического места города Шымкент (которое было возведено относительно недавно и не имеет большой популярности среди населения)

Содержание:

Древнее городище Шымкент привлекает внимание не только археологов, историков, журналистов и писателей, но и путешественников. До недавнего времени городище представляло собой лишь холм в районе «старого города». Однако археологические раскопки начала нулевых годов дали основание утверждать, что городу более 2 200 лет. Тогда и началось всестороннее изучение городища с последующими раскопками, консервацией и реставрацией стен, а также сооружения прежней цитадели. Многие строения были возведены вновь по восстановленным схемам, фотографиям и рисункам. И сегодня туристам можно стать как наблюдателями, так и участниками археологических раскопок, потому что часть исследовательских работ здесь все еще ведется.

- Организация и проведение обучающих групп волонтеров (2 группы по 15 человек). Обучение будет проводиться в двух этапах -Первый- ознакомление с работой волонтера, обозначение цели и деятельности проекта; Второй- проведение практических занятий, экспедиций.
- 2.Организация 2 ознакомительных и обучающих экспедиций в Городище города Шымкент.
- Проведение Выставки на открытой местности (парке Абая) лучших фотографий городища Шымкент (с присвоением почетных мест и призов-1,2,3 место)-Целью данного мероприятия будет популяризация археологического места, привлечение общественности к работе волонтеров, распространение информации о Городище.

Результат:

В данном проекте особенно хочется отметить успех проведенного мероприятия, в частности огромную заинтересованность со стороны молодежи к историко-культурному и с другой стороны самому значимому археологическому объекту, который на данный момент еще происходят раскопки «Цитадели». На самом деле молодые люди были очень удивлены качеством и уровнем в котором находится в данное время археологический объект «Цитадель» в городе Шымкент. Во время экскурсии мы встретили заграничных гостей (а именно из Чехии) и заинтересовали их мнением (с помощью переводчика) о

данном месте, и получили очень много положительных откликов. Это несомненно радует. Так же на выставке было очень много работ которые полностью раскрывали суть и историческую наполненность музея в «Цитаделе» о быте и жизни города Чимкент (на тот момент). Хотелось бы чтобы подобного рода проекты существовали для того, чтобы наша молодежь и жители Казахстана знали и узнавали о родной стране больше и развивали ее.

Что такое археологическая экспедиция?

Археологическая экспедиция – это научное предприятие и при этом очень затратное. Иногда организатор экспедиции за счёт собственных средств, полученного гранта или спонсоров может обеспечить волонтеров всем необходимым, но это получается не всегда. В случаях, когда у археологов недостаточно средств для обеспечения волонтеров, они могут собирать средства на покупку продовольствия.

В марте 2021 года был создан историко-культурный комплекс, а 14 апреля это учреждение прошло государственную регистрацию под названием "Шым қала" или неофициально "Крепость".

Создатели комплекса постарались воплотить исторический дизайн и архитектуру цитадели. Сохранились оригинальный планировка различных построек, фортификационная система, которая была одним из необходимых условий для развития и поддержания торговых отношений. Также были исследованы южные и западные оборонительные стены. Полученные данные строители восприняли приемом кладки двух параллельных стен, отстоявших друг от друга на расстоянии от 0,8 до одного метра, пространство между которыми заполнено рыхлым туфляком и строительным мусором. А вдоль стен возведены круглые башни.

На что нужно обратить внимание если вы собираетесь в археологическую экспедицию

1. Есть ли у руководителей экспедиции разрешение на проведение работ.
2. Узнать, какую эпоху и какую культуру раскапывает. Палеолит, античность или средневековье – узнайте заранее в какой эпохе вам предстоит провести следующие несколько недель и определите альбом в зависимости от эпохи, которую вы будете раскапывать.
3. Будь уверен, что экспедиция не имеет никаких связей с другими экспедициями в этом регионе. У историков вам придется дать её проведение.
4. Подобрать и узнать условия проживания. Практически всегда волонтеры в археологических экспедициях живут в палатках. Иногда нужно взять свою.
5. Узнайте информацию про условия принятия душ, бани и так далее. Будьте заранее готовы к спартанским условиям.

Условия участия. Иногда требуется сделать взносы на питание для участия в экспедиции.

АРЕВНЕЕ ГОРОДИЩЕ ГОРОДА ШЫМКЕНТ

Старое городище Шымкент (Цитадель) – археологический объект страны. Впервые в Государственный список памятников культуры местного значения. Размеры не менее 100 гектаров. Район расположен на территории в 4 км от центра города Алматы (площадь Свободы) в Джайиқ, Ишанбаев (84 гектара против 100 гектаров). А сама цитадель сопоставима с площадью Республики в Алматы (порядка 11-12 гектаров). В начале XIX века древние жители городища назвали это место "Шым Чимкент" (старый город). Миф, традиция была в разы больше. Городище Шымкент с широкими (обословленные муром) городища высокими стенами и башнями) и многочисленными рабами простиралось на несколько километров. С течением эпох город видоизменялся, а так, где раньше распространялась территория древнего городища, ныне все разрушено, а значит, археологам оставалось вести раскопки там, где возвышались курганы. Именно тут и были обнаружены следы крепостных стен.

SHYGYS history live

Ұйымдастырушы: Шанжың Айбота

Жоба бағыты: Тарихи-мәдени орындарды насихаттауға волонтерлерді тарту;

Тарихи-мәдени орындарға волонтер-гидтер дайындау бойынша волонтерлік жобалар;

Өңірі: Шығыс Қазақстан облысы, Зайсан ауданы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 42

Мақсаты: Бұл жоба жастармен балалардың бос уақытын тиімді пайдаланумен қатар, өздері туып өскен мекендеріндегі киелі, тарихи, табиғаты көркем жерлермен танысып, демалумен қатар таным көкжиектерің арттыру. «Туған жерге туынды тік» дегендей демалыспен қатар жастар тазалық жұмыстарын жүргізеді. Тарихи-мәдени орындарды насихаттайды. Бір ғана ауылдың маңындағы бірнеше жермен танысып таным түйсіктерін арттырады.

Мазмұны: Жоба тарихи-танымдық экскурсия, бағытында өтті

- Балаларға туған өлкесіндегі тарихи жерлерді көрсету.
- Шығыс тарихын жақсы меңгерген гид-волонтерларды дайындау.
- Жастар «Тарихым таңбалаңған-Таңбалы тас» атты таңбалы тастарға саяхат жасайды. Таза табиғат аясында тарихи сұрақтарға жауап тауып, ұлттық ойындарды дәріптеу мақсатында соқыртеке, т.б ойын ойнау.
- Тмдік-шипалы суы бар Әулиебастау бұлағы. Бұл жерде жастар тыңғап, тамақтанып алады. Ұлттық ойын арқан тартысу ойынын ойнап,
- «Дала медицинасына сену, орынды ма?» тақырыбында пікір алмасу жасайды. «Волонтер болу-жүрек қалауы» тақырыбында тренинг жүргізу.
- Жердегі екінші Марс атанған Қиын-Керіш шатқалы. Қиын-Керіш шатқалы – экологиялық, ғылыми, мәдени және эстетикалық тұрғыдан алғанда ерекше, орны толмайтын құнды табиғи кешендерді, сондай-ақ мемлекеттік табиғи-қорық қорының нысандары қатарына жатқызылған, шығу тегі табиғи және жасанды нысандарды қамтитын ерекше қорғалатын табиғи аумақ- мемлекеттік табиғи ескерткіш ретінде Шығыс Қазақстан облысының он бір киелі орындарының бірі болып табылады. Бұл жерде шатқал туралы таныстыру өтіп, плагинг ұйымдастырылды
- Соңғы нүкте осыдан 60 млн жыл бұрын Бор дәуірінде, тектоникалық қозғалыстар нәтижесінде пайда болған-Зайсан көлі. Жастар көл жа, асында «Зайсаным-тарихи мекен» атты репортаж түсіреді. Жүріп өткен жолдары туралық қызықты ақпараттармен бөліседі.

Нәтижесі: 40-тан астам жас өрен Шығыс Қазақстан облысының тарихи-мәдени жерлерімен танысып, шығыс тарихын жақсы меңгерген бірнеше гид-волонтер әзірленді.

«Сіз білмейтін Күршім қызықтары» атты кітапша әзірленіп, Шығыс Қазақстан облысы тарихи-өлкетану музейін табыс етілді. Таныстырылым соңында мұражай ғалымының назары түсіп, жеке зерттеуіне алатындығын жеткізді. Волонтерлармен бірге зерттеу жұмыстарын, мемлекет, облыс қармағына алу мәселелерін қарастырылатындығы шешілді. Жоба барысы Shygys_historylife интаграм парақшасында жарияланды. Парақша қазіргі таңда өз жұмысын жалғастыруда.

Өз Елімізде із Қалдырмай Sayahattaim

Организатор: Санақбай Жанарай Сансызбайқызы

Направление проекта: волонтерские проекты по проведению реставрационных работ

Регион: Карагандинская Область. г.Караганда

Стоимость проекта: 300 000 тг

Количество охваченных волонтеров: 50

Цель: В Казахстане активно развивается этнотуризм. Люди проявляют интерес к сакральным местам, природным туристическим маршрутам. К сожалению, зачастую, отдыхая на природе, туристы оставляют после себя не только мусор, но и чудовищные надписи на скалах. Они смотрятся ужасно. Скалы – это жемчужины нашей степи, и они страдают от "творчества" недалёких людей. Надписи портят пейзаж и скрывают уникальную красоту природы. Наша основная цель это сохранить нашу природу в первозданном виде и добавить вклад в развитию нашего Казахтуризмаи благодаря данному проекту есть возможность улучшить этно-волонтерство в нашей стране.

Содержание:

- Отчистка скал от вандальных надписей как “сдесь был Саша и т.д.” в Каркаралинском районе Национальом парке Шайтанколь(черотово озеро)
- Установка табличек с призывами беречь природу, ведь мы обязаны передать землю нашим потомкам в первозданном виде(Каркаралинском районе Национальом парке Шайтанколь(черотово озеро)

Результат:

Добираться до место назначения было очень сложно так как в верх нужно было подниматься в верх около 7-10км но после того как увидели всю красоту открывается второе дыхание. После очистки скал которые портят вид мы увидели что наша природа Казахстана не сравнится ни с чем.

Бабалар аманаты

Ұйымдастырушы: Оспанова Жайнар Салимханқызы

Жоба бағыты: «BIRGEMIZ: Asyl muga» мәдени ескерткіштерді және мемориалды кешендерді қалпына келтіру

Өңірі: ШҚО Зайсан қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 45

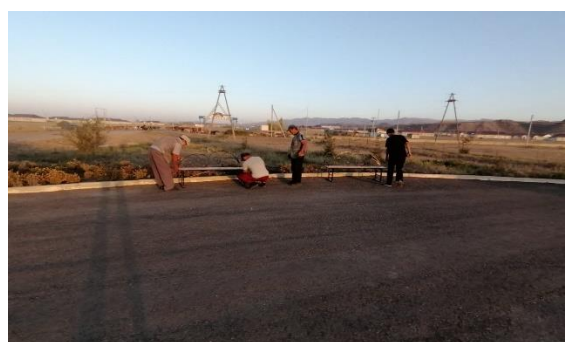
Мақсаты: Зайсан қаласында 2018 жылы «Баймұрат баба» қоры құрылып, сол қорға аудан тұрғындары, аудан жанашырлары арқылы қаражат жиналып сол қаражатқа қаланың кіре берісіне Баймұрат бабамыздың атына зәулім ескерткіш қойылып, алаң жасалды. Бір қынжылтатыны сол бабамыздың ескерткіші тұрған алаңда орындық және қоқыс жәшігінің жоқтығы. Сондықтан Баймұрат бабамыздың ескерткіш алңында саялап отыратын орындықтарды осы «Birgemiz: Asyl muga» жалпыұлттық жобасы аясында жүзеге асыру.

Мазмұны:

- Жоба серіктестерімен кездесу өткізіп, волонтерларды тарту.
- Жобаға қажетті материалдарды сатып алып, Баймұрат бабаның ескерткіштерінің маңына орналастыру
- Ескерткіш маңында сенбілік жұмыстарын жүргізіу
- Кешен аумағында арнайы жобаның логотиптері белгіленген тақтайша орнату

Нәтижесі:

«Birgemiz: Asyl muga» жалпыұлттық жобасы аясында Баймұрат бабамыздың ескерткіш алаңына 4 дана- орындық, 4 дана - қоқыс жәшігі, 1 дана ескертпе тақта орнатылды. Ескерткіш аумағына сенбілік жұмыстары жүргізіліп, кешен маңы жанданды.

3d мұражай

Ұйымдастырушы: Нурпеисова Фариза

Жоба бағыты: тарихи-мәдени мұраларға сәйкес мәселелерді шешуге немесе халық арасында кеңінен насихаттауға арналған технологиялық шешімдерді әзірлеу

Өңірі: Жамбыл облысы, Қаратау қаласы

Жоба құны: 300 000 тг

Қамтылған волонтерлер саны: 1000+(ақп. қамту)

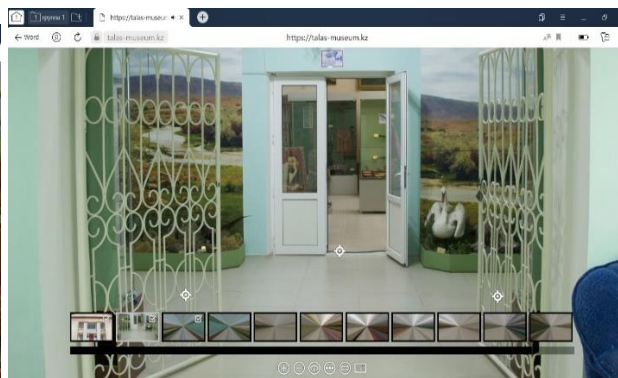
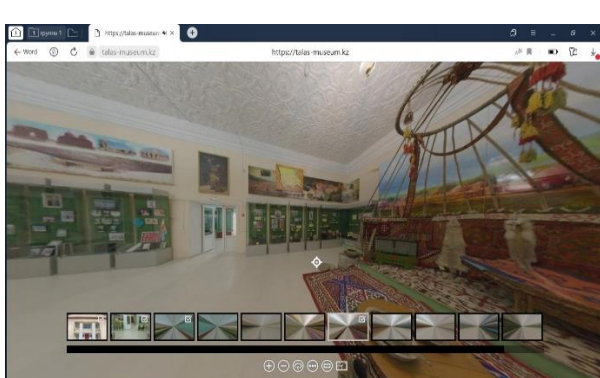
Мақсаты: аудандық өлкетану мұражайындағы тарихи-мәдени жәдігерлерді халыққа кеңінен насихаттау

Мазмұны:

- Мұражай әкімшілігімен кеңесіп, қажетті материалдарды жинақтау.
- 3d мұражайының эскизін жасау.
- Мамандармен, IT волонтерлермен бірігіп 3d мұражай жасау
- Дайын сайтты халыққа таныстырып, халық игілігіне жолдау

Нәтижесі:

Талас аудандық тарихи-өлкетану музейімен байланыс орнатылып, музей іші толықтай суретке түсірілді. Ақпараттар қоры музей қызметкерлері негізінде жинақталып, IT мамандардың көмегімен <http://talas-museum.kz> сайты әзірленді. Қазіргі таңда сайт өз жұмысын үздіксіз атқарып тұр.

Тимуровцы

Организатор: Бимендин Ерлан Каиргельдинович

Направление проекта: волонтерские проекты по проведению реставрационных работ

Регион: Акмолинская область, Жаркаинский район, город Державинск

Стоимость проекта: 300 000 тг

Количество охваченных волонтеров:

Цель: Привлечения волонтеров и граждан к работам по сохранению историко-культурного наследия Жаркаинском районе

Содержание:

По Жаркаинскому району 3 сакральных мест Қабыл Батыр Қызылтам Шомен баба зират будет проведена работа по благоустройству мест, установка дорожной метки, установка баннера 2.5/4 метра, установка лавочки для паломников. Подсыпка мелким гравием, щебенью.

Результат:

Инициативной группой «Тимуровцы» была проведена работа по благоустройству сакральных мест Жаркаинского района, на всех местах были установлены баннера, дорожные знаки и лавочки также было закуплена щебень и рассыпана возле центральных входов к мазаркам. В районной газете «Целинное Знамя», новостном эфире телеканала «Сарыарка ТВ» вышло статья и видео под названием «Благоустройство сакральных мест».

Целинное
ЗНАМЯ

8 71648 9 12 59

г. Державинск,
ул. Малика Габдуллина,
110/1 «б»

оформить подписку

БЛАГОУСТРОЙСТВО САКРАЛЬНЫХ МЕСТ

Главная / Проекты / Рухани жаныру / БЛАГОУСТРОЙСТВО САКРАЛЬНЫХ МЕСТ
Пятница, 14 октября 2022 03:38

